

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušítkem, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. T. N.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Škopkem
sídlem Dukelských hrdinů 59/II, 269 01 Rakovník

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2025, č. j. OAM-601/BA-BA07-HA15-2025, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal žalobou ze dne 29. 8. 2025 přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Podle žalobce byla v řízení o udělení mezinárodní ochrany zkrácena jeho práva. Má za to, že žalobou napadený výrok odporuje § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný podle žalobce nesprávně právně posoudil zjištěný skutkový stav; zároveň žalovaný nedostatečně tento skutkový stav zjistil v rozporu s § 3 správního řádu. Žalobce dále rekapituloval svá azylová tvrzení a způsob, jak se s ním vypořádal žalovaný v napadeném rozhodnutí, přičemž namítl, že žalovaný sice provedl důkaz žalobcem navrženou zprávou z února 2025, nicméně na jejím základě žalovaný dospěl k nesprávným zjištěním. Nevzal v úvahu skutečnosti týkající se závažných důsledků pro dlužníky ve zprávě zmiňovaných zápůjček. Pominul, že ze zprávy vyplývá, že kde se lidé ocitají v situaci, v níže nejsou schopni splácet zápůjčky od věřitelů s vazbami na kriminální gangy, mohou být vystaveni obtěžování, výhrůžkám, únosům a násilí, věřitelé také někdy obtěžují rodinné příslušníky a zaměstnavatele ve snaze přimět je ke splácení dluhu, najímají gangy k vymáhání dluhů prostřednictvím hrozeb, psychického teroru, ničení majetku, napadání s fyzickými zraněními, ponižování atd.
3. V případě žalobce jsou podle něj dány důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je občanem, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy a současně nemůže využít ochrany svého domovského státu. Aplikaci § 14a zákona o azylu podle žalobce nebrání ani § 2 odst. 6 zákona o azylu, když z žalobcem doložené zprávy nevyplývá, že by země původu žalobce byla schopna zabránit nebezpečí, které ze strany věřitelů hrozí. Žalobce se ani nemůže obrátit na policii, protože má obavu z dalšího postupu věřitelů.
4. Zároveň žalovaný podle žalobce nesprávně vyhodnotil podmínky § 14 zákona o azylu.
5. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Odkázal na informace o zemi původu stran postupu v zemi původu ve vztahu k poskytování „úvěrů na černo“. Z těchto informací také vyplývá, že ve Vietnamu existují možnosti, které může žalobce při ochraně svých práv využít. Posouzení žalobcova případu je dle žalovaného v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která poskytuje dostatečné odpovědi na všechny žalobní námítky. Žalovaný se dále odkázal na dle jeho názoru zcela dostačující zdůvodnění v napadeném rozhodnutí.

Zjištění z obsahu správních spisů

6. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 27. 5. 2025 požádal o udělení mezinárodní ochrany, a to poté, co byl dne 22. 5. 2025 kontrolován Policií ČR a bylo zjištěno, že nedisponuje oprávněním k pobytu a byl tak proto také zajištěn. Při poskytnutí údajů k této žádosti uvedl, že je svobodný a bezdětný. Z Vietnamu vycestoval za prací v roce 2021 do Rumunska, kde měl pracovní vízum, pak přicestoval automobilem do ČR. Nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR nebo jiných státech. Jeho zdravotní stav je dobrý. O mezinárodní ochranu žádá, protože má ve vlasti velký dluh, který není schopen zaplatit, jeho život by mohl být ohrožen. U pohovoru k jeho žádosti doplnil, že na policii se neobrátil, chtěl jen utéct pryč z Vietnamu. Nemůže to na policii ohlásit, protože by ublížili jeho rodině a rodičům. O mezinárodní ochranu požádal proto, že chtěl požádat o azyl v Příjímacím středisku Zastávka, avšak byl kontrolován a zadržen.

7. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu ohledně politické a bezpečnostní situaci ve Vietnamu ze dne 23. 5. 2025, dále Informace MZV ČR z 22. 1. 2025 k legálním půjčkám a nezákonnému půjčování peněz ve Vietnamu a dále Informace Ministerstva vnitra Velké Británie z 8. 7. 2025 – Vietnam: Strach z nelegálních půjčovatелů peněz.
8. Následně dne 4. 8. 2025 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je snaha žalobce setrvat v ČR, neboť zde chce zůstat a pracovat, aby splatil své dluhy. Návrat do země původu odmítá, jelikož se obává nátlaku věřitelů. Žalovaný neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu, když žalobce neuvedl žádné konkrétní relevantní informace mimo svého tvrzeného důvodu k opuštění vlasti. Tvrzené obavy ze stran věřitele kvůli svým dluhům nelze vyhodnotit jako pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu. Stejně tak nelze vyhodnotit jako pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o výdělek a legalizaci pobytu. Žalovaný neshledal ani důvod k udělení doplňkové ochrany, ani pro udělení azylu z humanitárních důvodů.

Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 s. ř. s.
10. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Z obsahu správního spisu vyplývá zcela jednoznačně, že žalobce se nikdy na státní orgány ve Vietnamu neobrátil, ačkoli nevystaly žádné okolnosti (nebyly ani nikým tvrzeny), že by mu v tomto cokoli bránilo. Zprávy o politické a bezpečnostní situaci ve Vietnamu považuje krajský soud za zcela dostačující a podložené. Krajský soud má za to, že žalovaný se zcela správně a podrobně vypořádal se situací v zemi původu žalobce při zohlednění žalobcem v průběhu řízení uvedených skutečností.
11. Krajský soud si v této souvislosti dovoluje připomenout judikaturu Nejvyššího správního soudu v otázce pronásledování soukromými osobami. Například v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48 dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, který formuloval v právní větě, že *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* V právní větě rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, pak Nejvyšší správní soud uzavřel, že *„Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu brozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území*

České republiky pobýval nelegálně a brozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2015, č. j. 4 Azs 63/2005-55 tento uzavřel, že „Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu (§ 12 zákona č. 325/1999, o azylu) není, odešel-li žadatel ze země původu pro obavy ze msty soukromé osoby (věřitele, jemuž nesplatil dluh), nadto za situace, kdy vybrožování ani neoznámil policii a o azyl požádal v České republice teprve poté, kdy mu zde bylo uděleno správní vyhoštění.“ Aktuálně se situací vietnamských dlužníků žádajících o udělení mezinárodní ochrany zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 6. 2024, č.j. 2 Azs 98/2024-28, v němž uvedl „Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ve Vietnamu existují účinné mechanismy prostřednictvím policie nebo jiných orgánů veřejné moci a že vietnamská legislativa postihuje lichvu i nelegální poskytování půjček. Bez dalších konkrétních informací nelze předpokládat, že dlužník nebude chráněn před násilným vymáháním dluhů (srovnej usnesení NSS ze dne 25. 9. 2023, č.j. 5 Azs 99/2023-31). Ani určité problémy s korupcí v zemi původu neumožňují učinit závěr, že občanům je ochrana a priori nedostupná.“

12. Lze přitom dále připomenout, že Nejvyšší správní soud se situací vietnamských dlužníků žádajících o udělení mezinárodní ochrany z důvodu zadlužení u soukromých osob opakovaně zabýval (viz např. usnesení ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 61/2020–30, ze dne 25. 9. 2023, č. j. 5 Azs 99/2023–31, ze dne 19. 10. 2023, č. j. 10 Azs 219/2023–32, ze dne 18. 7. 2024, č. j. 5 Azs 26/2024–15, či ze dne 17. 7. 2024, č. j. 1 Azs 130/2024–35). Dospěl k závěru, že ve Vietnamu jsou reálně zajištěny mechanismy účinné ochrany například u policie či jiného státního orgánu a že vietnamská legislativa postihuje případy lichvy. Dále uvedl, že je-li ve Vietnamu státními orgány postihována nejenom lichva, ale i samotné nelegální poskytování půjček (příjemce těchto půjček je považován za oběť trestného činu), nelze bez dalších konkrétních informací předpokládat, že dlužník nebude ze strany státních orgánů chráněn před výrazně závažnějším jednáním, které by spočívalo v násilném vymáhání těchto pohledávek (srov. usnesení č. j. 5 Azs 99/2023–31, bod [21]). Nejvyšší správní soud tedy neshledal nedostatky svědčící o neschopnosti či neochotě státních orgánů poskytovat ochranu před lichvou a nelegálním poskytováním půjček ve Vietnamu. V takové situaci nelze rezignovat na využití ochrany státu původu (viz rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008–70, č. 1749/2009 Sb. NSS); pouhá subjektivní nedůvěra ke státním orgánům rezignaci na využití ochrany státu neodůvodňuje (viz např. usnesení ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012–23).
13. V souladu s uvedenou judikaturou považuje krajský soud za klíčové, že žalobce v žalobě žádné konkrétní obavy neuvedl, veškerá tvrzení byla pouze v obecné rovině. ani žádné konkrétní obavy ve své žádosti neuvedl. Azylově relevantní důvody ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu tak krajský soud neshledal. Nutno připomenout, že je to podle ustálené judikatury zdejšího soudu právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany (srov. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013–38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014–48). Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí ze žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Nepřísluší mu tak domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit příslušná skutková zjištění (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003–41, či usnesení ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018–60). Rozsah a obsah informací zjišťovaných o zemi původu se tak odvíjí od sdělení žadatele o mezinárodní ochranu (např. usnesení NSS ze dne 16. 12. 2021, č. j. 3 Azs 118/2021–39, bod [11]).

14. Pokud jde o humanitární azyl, není na jeho udělení právní nárok (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003–48). Jeho smysl spočívá v tom, že rozhodující správní orgán má možnost poskytnout azyl v „případě hodném zvláštního zřetele“, tedy v situacích, na něž důvody uvedené v § 12 a § 13 zákona o azylu nedopadají. Správní orgán tak může reagovat na takové situace, které v době přijímání zákona o azylu nebyly jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu předvídatelné a v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004–55). Případem hodným zvláštního zřetele však rozhodně nejsou ekonomické důvody takového charakteru, jak uváděl žalobce. Žalobce je dospělý, ekonomicky aktivní muž, který netrpí žádnou závažnou nemocí, v jejímž důsledku by bylo namísto hodnotit jeho situaci jako případ hodný zvláštního zřetele (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 5 Azs 378/2019–32).
15. Jde-li o doplňkovou ochranu a pro ni klíčové kritérium „vážné újmy“, zabýval se touto otázkou ve vztahu k hrozbě vážné újmy ze strany soukromých osob NSS např. v rozsudku ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008–57. Dospěl k závěru, že v případě pronásledování či vážné újmy hrozící ze strany soukromých osob je potřeba prokázat, že stát není schopen nebo ochoten poskytnout před pronásledováním nebo vážnou újmu ochranu, tzn., že neučiní přiměřené kroky k jejich zabránění. Žalobce však blíže, kromě obecného tvrzení, nevysvětlil, proč by nebylo možné využít ochrany státních orgánů v zemi původu. Břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu přitom leží na něm (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008–62).
16. Optikou uvedené judikatury lze proto souhlasit s právním posouzením žádosti žalobce, tedy, že žalobcem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod žádný z důvodů poskytnutí mezinárodní ochrany a s ohledem na zjištěný skutkový stav ani pro udělení mezinárodní ochrany formou doplňkové ochrany. Za situace, kdy žalobce ani v řízení o udělení mezinárodní ochrany, ani v řízení soudním netvrdí žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k závěru o naplnění podmínek pro poskytnutí jedné z forem mezinárodní ochrany, přičemž v průběhu správního řízení ani nenamítal nic proti podkladům rozhodnutí, nutno dospět k závěru, že napadené rozhodnutí je správné a zákonné. Pro krajský soud není relevantní skutečnost, že žalobce odešel ze země původu pro své dluhy, které ve své zemi v době opuštění měl. Podle krajského soudu se žalovaný v dostatečné míře zabýval také podmínkami pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany, přičemž správně uzavřel, že pro udělení těchto druhů ochrany podmínky u žalobce splněny nejsou.
17. Krajský soud v reakci na žalobní námitku žalobce zdůrazňuje, že ze správního spisu nevyplývalo a žalobce ani v žalobě netvrdil, že se v zemi původu v souvislosti s vyhrožováním ze strany soukromých osob, obrátil na státní orgány. Obecné tvrzení žalobce, ničím nepodložené, že v případě, že by se obrátil na policii, hrozilo by, že by věřitelé ohrozili jeho rodinu či rodiče, nemůže být v tomto ohledu relevantní.
18. Proto je na situaci žalobce zcela přílehavá výše uvedená konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu a krajský soud neshledal žádný důvod k odlišnému posouzení věci.

Závěr a náklady řízení

19. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. září 2025

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce